

Komunike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Povratak reformama

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira, zajedno sa predstavnicima vlasti Bosne i Hercegovine, sastali su se 19. i 20. oktobra u Sarajevu.

Upravni odbor je pozdravio održavanje izbora 1. oktobra, za koje je Međunarodna izborna posmatračka misija ocijenila da su provedeni «generalno u skladu sa međunarodim standardima za demokratske izbore». Nakon izbora, u toku je proces stvaranja koalicija te formiranja vlasti, koji treba okončati što je prije moguće.

Upravni odbor je zaključio da organi vlasti u Bosni i Hercegovini nisu uspjeli da provedu očekivani nivo reformi u proteklm mjesecima. Upravni odbor je konstatovao da niti jedan zakon iz reformskog programa koje je visoki predstavnik naveo u svom obraćanju Parlamentu 24. maja u međuvremenu nije usvojen. Naprotiv, nekoliko zakona koji su oslabili fiskalnu stabilnost Bosne i Hercegovine su ili doneseni ili su blizu usvajanja.

Upravni odbor je jasno stavio do znanja da bez obzira na to koje će stranke formirati vlast, obaveze koje se moraju ispuniti i reforme koje se moraju provesti ostaju iste. Da bi se postigao napredak na putu ka Evropi, svaka vlast mora zasnivati svoj program na državnom akcionom planu usvojenom u martu sa ciljem izvršenja prioriternih zadataka iz Evropskog partnerstva.

Upravni odbor je konstatovao da nije ostvaren dovoljan napredak kada je u pitanju niz ključnih reformi potrebnih za zaključivanje pregovora o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom. Upravni odbor je izrazio posebnu zabrinutost zbog nepostizanja napretka u oblasti reforme policije, ističući da je napredak u ovoj oblasti moguć i potreban čak i prije formiranja vlasti.

Upravni odbor smatra da se napredak također može i mora ostvariti i u pogledu ustavnih promjena i to prije formiranja vlasti.

Štaviše, novi političkih lidera u Bosni i Hercegovini trebaju iskazati sposobnost za provođenje teških reformi preuzimanjem pune odgovornosti za taj politički proces.

Upravni odbor je apelovao na državne i entitetske vlasti da odmah počnu sa pripremom budžeta za 2007. godinu te da se usaglase oko raspodjele prihoda Uprave za indirektno oporezivanje na osnovu nove, održive metodologije.

Upravni odbor je zatražio od vlasti Bosne i Hercegovine, posebno vlasti Republike Srpske, da ispune svoje međunarodne obaveze i obaveze koje proističu iz Daytonskog sporazuma u pogledu pune saradnje sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ). Republika Srpska mora preuzeti inicijativu i odigrati proaktivnu ulogu u pružanju pomoći u hapšenju svih lica optuženih za ratne zločine, a osobito Radovana Karadžića i Ratka Mladića, i njihovom izručenju u Hag, te u razbijanju kriminalnih mreža koje im pružaju podršku.

Federacija BiH i Republika Srpska krše svoje zakonske obaveze neprovođenjem odluka Doma odnosno Komisije za ljudska prava, između ostalog, na primjer, i odluke u vezi sa predmetom Avde Palića.

Upravni odbor je sa razočarenjem konstatovao pokušaje političara da naruše nezavisnost i efikasnost sudija i tužilaca, i iskazao povjerenje u spremnost institucija Bosne i Hercegovine da riješe ovaj problem, te posebno podržao Visoko sudsko i tužilačko vijeće u nastojanjima da osigura da sudije i tužioci budu oslobođeni i zaštićeni od političkog uplitanja u njihov rad.

Upravni odbor je iskoristio ovu priliku da ponovno istakne da je suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine međunarodno zagarantovan i da se o tome ne može raspravljati.

Upravni odbor je izrazio zadovoljstvo činjenicom da su vlade države, entiteta i Distrikta Brčko podržale državnu strategiju za reformu javne uprave u septembru, te je pozvao novoizabrane organe vlasti koji tek treba da budu formirani da implementiraju ovu strategiju bez odlaganja.

Upravni odbor je izrazio zadovoljstvo dosadašnjom provedbom reforme odbrane, te pozvao na dalju provedbu

usvojene regulative iz oblasti odbrane.

Osim toga, novoizabrani organi vlasti će bez odlaganja morati da radi na nizu reformi, uključujući reforme javnog rtv sistema, obrazovanja i državne imovine.

Pripreme za prestanak rada OHR-a se nastavljaju, u skladu sa odlukom iz juna 2006. da se OHR zatvori krajem juna 2007. godine, što će biti predmet ponovnog razmatranja početkom sljedeće godine. Upravni odbor odobrio je operativni budžet u iznosu od 5.674.291 eura za 2007. godinu kao i likvidacioni budžet za period nakon prestanka rada OHR-a u iznosu od 936.512 eura.

Upravni odbor je također pozdravio dalja nastojanja Evropske unije u smislu planiranja intenzivnijeg angažmana EU u Bosni i Hercegovini u kontekstu zatvaranja OHR-a i u svjetlu napretka koji je Bosna i Hercegovina postigla u posljednjih nekoliko godina.

Restrukturiranje policije

Upravni odbor pozdravio je činjenicu da je Direkcija za provedbu reformu policije ostvarila napredak u utvrđivanju prijedloga za policijsku reformu, u skladu sa tri principa EU te na osnovu mandata definiranog u Sporazumu o reformi policijskih struktura potpisanom u oktobru 2005. godine. Uvažavajući činjenicu da Direkcija nije odgovorna za ranija odlaganja, Upravni odbor je konstatovao da je neprihvatljivo da strane dovode u pitanje pomenuti Sporazum, tri principa EU ili pak postojanje i rad Direkcije.

Upravni odbor istaknuo je da sve strane u Sporazumu moraju donijeti ključne odluke koje će omogućiti provedbu reforme policije. Upravni odbor poziva institucije Republike Srpske da ponovo uzmu aktivno učešće u radu Direkcije te da se uključe u proces utvrđen u Sporazumu.

Upravni odbor poziva Direkciju da nastavi raditi u duhu koncenzusa kako bi što prije iznašla rješenja za institucionalni dogovor o budućim policijskim strukturama i lokalnim policijskim regijama, te izvještaj predočila do kraja novembra.

Upravni odbor je pozvao političke lidere da postignu napredak u reformi policije sada, ne čekajući formiranje parlamenata i vlada, putem konstruktivnih razgovora o reformi policije kako bi pomogli Direkciji u njenom radu te doprinijeli usvajanju prijedloga Direkcije na nivou državnih i entitetskih vlada i parlamenata.

Upravni odbor je posebno ukazao na značaj reforme policije za zaključenje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.

Ustavna reforma

Bosna i Hercegovina ima Ustav koji je bio definiran potrebom da se okonča rat, a ne potrebom za funkcionalnošću, fiskalnom održivošću i ekonomskim i socijalnim razvojem. Ustavna reforma je potrebna da bi se ubrzao napredak ka Evropskoj uniji i euroatlanskim institucijama.

Upravni odbor je izrazio punu podršku i pozvao na što skorije usvajanje paketa ustavnih amandmana o kojem je šest političkih stranaka postiglo dogovor u martu. Taj paket, koji uživa široku međunarodnu podršku, odgovara na potrebu da se postigne napredak na ustavnoj reformi s ciljem izgradnje funkcionalnijih državnih struktura, sposobnijih da ispune evropske standarde. Ovo je prijeko potrebno kako bi Bosna i Hercegovina mogla provesti reforme koje će osigurati prosperitetnu i stabilnu budućnost za sve građane Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor je konstatovao da su ove reforme samo prvi korak ka dugoročnijem procesu te pozdravio opredjeljenje Evropske unije, a osobito specijalnog predstavnika EU, i Sjedinjenih Američkih Država da surađuju i pomognu ovaj proces.

Fiskalna održivost

Na državnom nivou, amandmani na Zakon o staroj deviznoj štednji koje je u septembru usvojio Zastupnički dom ponovo uvode retroaktivnu isplatu kamata, što predstavlja dodatni trošak od 1,7 milijardu KM i smanjuju period isplate sa 13 na 5 godina. Ukupni dug od 3,4 milijarde KM koji bi se isplatio štedišama predstavlja više od 20 posto ovogodišnjeg BDP-a; bez obzira na to, nisu iznađeni izvori za financiranje tih dodatnih troškova. Upravni odbor je ponovio svoje stajalište da prvobitni način izmirenja duga predstavlja najpravednije moguće rješenje u svjetlu

financijske situacije u Bosni i Hercegovini – i za štediše i za sve građane.

U Federaciji, usvajanje Zakona o demobilisanim borcima opteret će Federaciju, kantone i opštine dodatnim troškovima u iznosu od najmanje 249 miliona KM. Ako korisnici budu dobili čak i dio tog novca, druge javne usluge moraće se značajno reducirati. Krajnji efekat će biti reduciranje socijalnih usluga uz istovremeno ugrožavanje financijske održivosti Federacije.

U međuvremenu, Republika Srpska nije usvojila sporazume o prenosu nadležnosti koji bi omogućili da se postigne napredak u usvajanju zakona ili amandmana na zakone o obligacionim odnosima, superviziji nad bankovnim sistemom i sukobu interesa. Krajnji efekat ovih zakona bila bi veća pravna sigurnost, čime bi se popravila poslovna klima, smanjili nedostaci u bankovnoj superviziji te povećala transparentnost u radu vlasti.

Upravni odbor je također sa zabrinutošću konstatovao nedostatak napretka u uspostavljanju Državnog fiskalnog vijeća, što bi pomoglo da se prekine sa postojećom praksom nekoordinirnog i rasipnog trošenja javnih sredstava.

Mostar

Upravni odbor je konstatovao da nije postignut konkretan napredak na finaliziranju procesa ujedinjenja gradske uprave Mostara, po zahtjevima iz Statuta, što je rezultat političke tvrdoglavosti. Uspješno ujedinjenje Mostara od suštinske je važnosti za političku stabilnost Federacije i Bosne i Hercegovine kao cjeline, koja želi krenuti dalje na svom putu ka Evropi.

Upravni odbor je izrazio svoju punu podršku Norbertu Wintersteinu, koga je visoki predstavnik imenovao za svog specijalnog izaslanika za Mostar u septembru, u njegovim nastojanjima da posreduje ili, ukoliko to zainteresovane strane budu tražile, kao arbitar ponudi rješenja za otvorena pitanja.

Upravni odbor pozdravio je nedavnu odluku Gradskog vijeća i zahtjev gradonačelnika da traži arbitražu o nekim od ključnih spornih pitanja. Rješenja koja će predložiti specijalni izaslanik trebaju provesti lokalni organi vlasti što je prije moguće. Ukoliko to ostane bez uspjeha, specijalni izaslanik će ta pitanja proslijediti visokom predstavniku, koji neće oklijevati da poduzme odlučne korake.

Brčko

Upravni odbor je pozdravio činjenicu da je Vijeće ministara usvojilo nacrt zakona kojim će se uspostaviti Ured koordinatora za Distrikt Brčko kao stalno tijelo u Vijeću ministara, i apelovao da se ovaj zakon što prije razmotri pred novim Parlamentom Bosne i Hercegovine.

U isto vrijeme, Upravni odbor je pozvao na dovršenje i usvajanje Zakona o Brčko distriktu Bosne i Hercegovine na državnom nivou, kojim će se formalno uspostaviti i urediti odnos između državnih institucija i Distrikta.

Upravni odbor se složio sa stavom Radne grupe o statusu Distrikta Brčko da bi status Distrikta u dogledno vrijeme trebalo urediti Ustavom Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor je izrazio nadu da će strane na pravedan način riješiti pitanje raspodjele prihoda od poreza na dodatu vrijednost čim to bude moguće, uzimajući u obzir položaj Distrikta kao institucije Bosne i Hercegovini, konačnu arbitražnu odluku, i njegovu fiskalnu samoodrživost.

Upravni odbor je izrazio zahvalnost za rad bivšeg supervizora za Brčko, Susan Johnson, koja je tu funkciju napustila 15. septembra, te dao punu podršku novom supervizoru, Raffiju Gregorianu, čiji je mandat počeo narednoga dana.

Sljedeći sastanak Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira održaće se u Briselu 6. i 7. decembra.